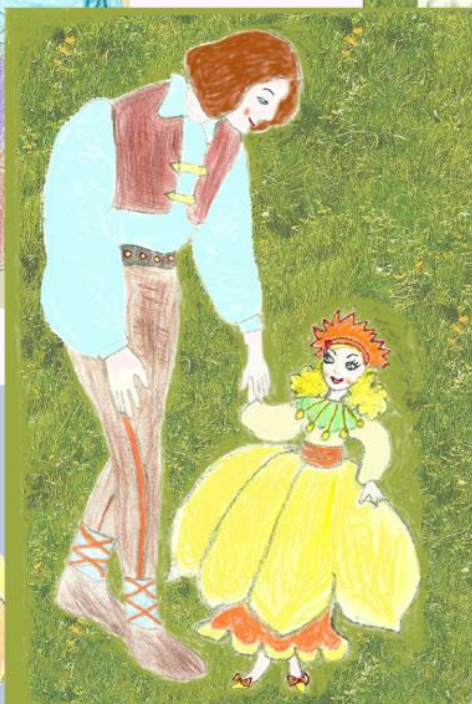

Přádénka pohádek předeme

Klasické pohádky a pověsti

Dvě TereziA p.Kučera

PŘÁDÉNKA POHÁDEK PŘEDEME

Klasické pohádky a pověsti

„O TŘECH PŘADLENÁCH“ PODLE KARLA JAROMÍRA ERBENA

Maminčina dceruška jméno měla Liduška.

Liduška na práci není, nechce sedět u předení.

Maminka Lidušku učí, aby předla, jak se sluší.

Královna okolo jela a hrozný pláč uslyšela.

Do chaloupky chtěla jít, kočár dala zastavit.

Lidušku si odvezla a na zámek přivezla.

Když na zámek Liduška přišla, s královnou hned do třech pokojů vešla.

Od podlahy až ke stropu, tři pokoje plné lnu.

A ten len převelice krásný byl, že se jako zlato a stříbro třpytil.

Liduška jen v úžasu hleděla a královna ji pověděla:

„Jen buď pilná jako včela, prince ti dám za manžela.“

Nato pak poručila královna, aby přinesli drahý kolovrat.

Velikánský koš cívek ke kolovratu postavili, pak Lidušku všichni opustili.

K oknu si Liduška sedla a celou noc nic neupředla.

Druhý den v poledne se na Lidušku přišla královna podívat a Liduška se začala vymlouvat.

„Nestýskej si, Liduško nic a začni pilně příst.“

Jen královna místnost opustila, Liduška zas u okna truchlila.

Druhý den se zas vymluvila, že ji hlava rozbolela.

Královna se zamračila, po Lidušce práci chtěla.

Ten den zas až do večera Liduška u okna proseděla.

Další den ráno bylo tak zase, až vešla královna v plné své kráse.

Na Lidušku se rozzlobila a rozhněvaně pravila:

„Dnes ti ještě poslední šanci dám, zítra ať upředeno mám!“

Nato se královna zlostně odvrátila, bouchla dveřmi a Lidušku opustila.

Studený pot se Lidušce vyrážel na čele, to když se snažila příst neuměle.

Ale jakpak by příst mohla, když jí zas lenost zmohla?

Až do večera se pak to samé dalo, plakala u okna, až jí srdce usedalo.

Tu někdo zaťuká na okno... Liduška přemýšlí: „Kdo je to?“

U okna vidí tři ošklivé babičky stát, rukama kývat, aby se nebála a dovnitř je vzala.

Ta jedna měla tak veliký spodní ret, že přes něj nebylo bradu vidět.

Ta druhá měla široký palec na rukou, že jí zakryl dlaň celou.

Ta třetí měla nohu pravou jako od slona rozšlapanou.

Když je tak Liduška spatřila, leknutím od okna uskočila.

Ale ty babičky se na ni přívětivě usmívaly a rukama vesele mávaly,

jen aby okno otevřela a více z nich strach neměla.

„Dobrý večer, krásná panenko!“ pravily. „Pročpak tak přežalostně pláčeš?“ se jí ptaly. Liduška si dodala odvalu u srdce a odpověděla plačtivým hlasem.

„Jak nemám plakat a sobě naříkat, když má být všecek ten len do zítřka sepředen?“

Tu vypravovala babičkám, jak všecko bylo a co se jí přihodilo.

A že prince jí královna slíbila. „Ale copak je mi to platné,“ žalostně pravila.

„Všecek ten len do zítřka sepříst nemohu, ani kdybych se modlila o pomoc k Pánu Bohu.“

Babičky se usmívaly a mile jí povídaly: „Víš-li co, panenko, jestli nám slíbíš,

že nás na své svatbě vedle sebe posadíš a dobře nás pohostíš,

tedy ti všecek ten len sepředeme, dříve nežli odejdeme.“

„Já všecičko udělám, co jen chcete, jenom se honem do práce dejte!“

Liduška radostně odpověděla a babičky k sobě pustila.

Sotva se babičky do pokoje oknem prodraly, měkoučký len umně spřádaly.

Babička s palcem širokým táhla vlákno, ta s dlouhým pyskem lízala a hladila ho, ta s placatou nohou šlapala podnožkou a točila kolem.

Veselou písničku zpívaly si s kolovrátkem.

Jako když prší, jim to klapalo.

Vyrostla veliká hromada rovné, tenounké příze na cívkách, až se srdce smálo.

Ráno ty babičky daly Lidušce spánembohem a slíbily, že zas večer přijdou oknem.

Královna se velice podivila a za pilnost Lidušku pochválila.

A tak to bylo každou noc, babičky chodily Lidušce na pomoc.

Trvalo to jen pár dnů a první pokoj byl beze lnu.

A když bylo již i v třetím pokoji lnu namále, děkovala Liduška babičkám stále, za to, že jí tak pomohly a babičky pravily:

„Jenom panenka, nezapomeň na to, cos slíbila nám za to, a pak uhlídáš, že neproděláš.“

A když byl již všecek ten len ze všech tří pokojů spředen, byl také mladý král svou pilnou nevěstou zcela okouzlen.

„Požádej mne, o co chceš a všechno dostaneš.“

Tu si Liduška vzpomněla na ty tři babičky a pravila:

„Mám doma tři staré tetičky, moc chudobné sestřičky, ale udělaly mnoho dobrého, dovol, abych je měla u stolu svatebního.“

A když byl již den svatební a hosté u stolu připraveni, najednou se otevřely dveře a vešly babičky v plné nádheře.

Jak je nevěsta spatřila, rychle jim vstříc běžela.

Vítala je vesele: „Posad'te se vedle mne!“

Když bylo po obědě a hosté od stolu vstali,

král a královna se první babičky ptali: „Proč máš tak širokou nohu?“

„To od předení, panáčku.“

Potom k babičce s placatým palcem přišel král a od čeho má tak veliký palec se jí ptal.

„To od předení, milý hošíčku, to od předení ho mám větší trošičku.“

I obrátil se k té třetí babičce, co měla tak veliký spodní ret, že přes něj nebylo bradu vidět.

„Milá tetičko, povězte mi prosím hned, od čeho vy máte tak dlouhý ret?“

„To od předení, chlapče mám, jak nitě pořád lízám.“

Když to ten mladý král uslyšel, hned svojí nevěstě pověděl,

aby se do smrti víc žádného přádla už nedotýkala a předením se tak ošklivou nestala.

Zatím se ty tři babičky z pokoje ztratily a žádný nevěděl, kam se poděly.

Ale Liduška, kdykoli si potom na ně vzpomněla,

pokaždé jim v duchu děkovala a manželovo nařízení vždycky ráda zachovala.

„TŘI PŘADLENY“ PODLE BRATŘÍ GRIMMŮ

Jedno děvče u předení lenošilo, ani domlouvání na ni neplatilo. Maminka ji k práci přimět nemohla, až jednoho dne přijela královna. Královna pláč uslyšela a od matky vědět chtěla, proč dcerušku chtěla bít, na venkově má být klid. Matka se přiznat styděla, a proto královně pověděla: „Paní královna ať se nediví, my nesme lid lenivý. Ale já příliš chudá jsem a nemohu sehnat levně len! Věčně věků dcerka jen sedí a všechno přádlu sepříst hledí. Nemohu ji dostat od předení, proto mám s ní těžké pořízení.“ Na to královna odpověděla: „Předení mám ze všeho nejraději a sama se dcerce postarám o předení. Moje nejmilejší písnička je, když kolovrátek pěkně prospěvuje. Dejte mi svoji dcerku, vezmu ji s sebou do zámku. Lnu mám jako žádná jiná přadlena, u mne může příst podle chuti, třeba od rána až do večera.“ Matka mile ráda svolila k tomu a královna si dcerku odvezla domů. Když na zámek přišly, hned do komor vešly. Tři komory od podlahy až ke stropu plné nejpěknějšího lnu. „Když mi ten len sepředáš, za muže mého nejstaršího syna dostaneš. Ať jsi sebe chudší, tvá vytrvalá píle jako věno stačí.“ Tak královna pravila a dívčina se zděsila. „Tuhle zásobu lnu přece sepříst nemohu, i kdybych tu tři sta let zůstala a den co den u přeslice od rána až do noci vysedala!“ pro sebe si říkala. Když pak byla sama, do pláče se dala a celé tři dny jen tak lelkovala a práce se ani netkla. Přišla za ní královna třetího dne a viděla, že nemá nic upředené. Tuze divné jí to bylo a moc se jí to nelíbilo. Dívčina se vymlouvala, že si po domově stýskala a pro veliký stesk ani začít nedokázala. Když královna odcházela, znovu děvče k práci měla: „No nic platno, skoro dcero, zítra ať máš napředeno!“ Když dívčina osaměla, rady ani pomoci si nevěděla a ze zármutku si stoupla k oknu a dívala se ven do oken Pánubohu. A jak tak do nebe hledí, k zámku přicházely tři podivné ženy. Jedna měla širokánskou nohu rozplesklou, druhá měla tak veliký dolní ret, že přes něj nebylo bradu vidět a třetí měla na ruce palec panečku, široký jako vařečku. Pod oknem stály, vzhůru se dívaly a dívčiny se ptaly, proč oči plakaly. Stýskala si na předení a ony měly pochopení. „Jestli nás na svatbu pozveš a stydět se za nás nebudeš, jestli nás jako své tetičky přivítáš a u svého stolu najíst dáš, my ti ten len sepředeme a k ženichovi pomůžeme.“ – „To já mile ráda udělám a na svatbě vás přivítám. Jen už dál pojd'te a honem příst začněte!“ Potom ty tři podivné tetky do domu pozvala a v první komoře jim místo udělala, jen aby se už posadily a do předení pustily. Jedna táhla nit a šlapala, druhá nit nasliněným prstem navlhčovala, třetí ji kroutila a palcem na stůl přiklepávala. Kdykoli klepla, spadlo na zem jedno přádleno a příze v něm byla tenounká jako z hedvábí vlákno. Před královnou dívka tři přadleny ukrývala, ale pokaždé jí hromadu napředené příze ukázala. Když první komora prázdná byla, na řadě zas druhá byla a nakonec třetí a i ta se brzy vyprázdnila. Tak se předení tetičkám dařilo, že po lnu ani památky nebylo. Potom se ty tři tetky s dívčinou rozloučily

a řekly: „Nezapomeň, cos nám slíbila, aby sis štěstí zasloužila.“ Když dívka královně prázdné komory ukázala a tu ohromnou hromadu příze, co se příst dokázala, královna svatbu chystat začala. Ženich měl radost nesmírnou, že dostane za ženu dívku šikovnou, dovednou a pilnou a až do nebes ji chválil a prosbu jí splnil. „Tři tetičky, co mám ráda, nechci na svatbě postrádat. Udělaly pro mne mnoho dobrého, a když mě takové štěstí potkalo, nerada bych je opominula a ráda bych je na svatbě měla.“ Královna se ženichem odpověděli: „My bychom je také rádi viděli.“ Když po oddavkách bylo a jídlo se nosilo, vešly tři přadleny do síně hodovní v divných šatech starodávných a nevěsta hned byla u nich. „Vítám vás tetičky milé, jaká to radostná chvíle.“ – „Ale, ale,“ ženich na to. „Kde se u tebe vzalo takové nepohledné příbuzenstvo?“ A ptal se té, co měla širokou rozplesklou nohu: „Jestli se vás zeptat mohu: Od čeho máte tak širokou nohu?“ – „Od šlapání, pane ženichu, mám nohu větší trochu.“ Králevic ke druhé přišel a vědět od ní chtěl: „Od čehopak máte ret spodní tak vytahaný?“ – „Od nasliňování.“ Ptal se té třetí nakonec: „Od čeho máte tak široký palec?“ – „Od kroucení, pane ženichu, mám ten palec větší trochu.“ Tu se králevic polekal a přísně rozkázal: „Od nynějška už nevěsta moje na kolovrátek ani nesáhne!“ A tak po předení bylo a mladé královně se hodně ulevilo.

„O ZLATÉM KOLOVRÁTKU“ PODLE BOŽENY NĚMCOVÉ

Byla jednou jedna chudá vdova a ta dvě dcerušky měla doma. Dvojčátka si byla v tváři tak podobná, že nebylo možné je rozeznat. Ale povahy měly rozdílné. Dobruška byla děvče poslušné a upřímné. Zlobuška byla zlá, mstivá a lenivá, a jak to tak ve světě chodívá, matka svou Zlobušku milovala a všechno špatné zlehčovala. V lese v malé chaloupce bydlely, kam člověk málokdy zabloudil. Ačkoli to bylo nedaleko města, nepřišel tam člověk, snad jeden ze sta. Aby se něčemu naučila Zlobuška, ve města pracovala jako služka. Dobruška musela zatím doma pracovat a malé hospodářství spravovat. Když ráno kozu nakrmila, skromné, ale chutné jídlo připravila. Sedničku a kuchyňku čistě vymetla a pak u kolovrátku pilně předla. Tenounké její předito matka potom ve městě prodala a Zlobužce z výdělku na šaty vybrala. Dobruška matku milovala, bez škaředění a bez odmluvy ji poslouchala. Jednou, když matka byla s prádlem pryč z domu, zaslechla dusot koňských kopyt u domu. „Kdopak to asi k nám zabloudil, aby mě od kolovrátku odloudil?“ Malým okénkem na dvorek pokukuje, kde mladý muž z bujného vraníka seskakuje. „Jaký pěkný pán, co zavítal k nám!“ Dobruška si šeptá a pána se zeptá: „Čeho si žádáte, pane? Dám vám, co doma máme.“ – „Trochu vody bych si přál, velkou žízeň totiž mám.“ Utíkala, džbánek vzala, a když jej čistě vymyla, u studánky vody nabrala a pánovi podala. „Ráda bych vám posloužila něčím lepším, ale nemám čím.“ – „Vaše voda chutná znamenitě,“ řekl pán, když jí prázdný džbánek podával. Dobruška ho zas na místo dala, aniž by pánovo počínání znala. A zatím ten mladý pán do postele měšec plný peněz schovával. „Nyní už mám k odchodu čas, a jestli dovolíš, přijdu zítra zas.“ Dobruška hned svolila a pána na dvorek vyprovodila. Večer, když přišla matka z města, vyprávěla, co dělá sestra. Pak se Dobrušky zeptala, zda honce nepotkala. „Ach ano, staval se tu nějaký pán. Dala jsem mu vody džbán. A když se vody napil, hned s vraníkem pryč kvapil.“ Ale že přijde zítra zas ve stejný čas, to před matkou zamlčela. Když večer matce lože stlala, těžký měšec s penězi jí podávala. „Kdo ti tolik peněz dal? Kdo k nám včera zavítal?“ – „Byl tu včera jeden pán, dala jsem mu vody džbán.“ Když matka z měšce peníze na stůl vysypala, v údivu jak socha stála. „I propána, co to bylo za pána! Viděl, jak to u nás chudě vypadá, Bůh mu za to požeňná.“ Nato peníze ze stolu vzala a do truhly je schovala. Dobruška té noci usnout nemohla, před sebou stále obraz mladého jezdce viděla. Až pozdě v noci spánku do náruče se poroučela a ve snu se jako nevěsta mocného pána uviděla. Ženich, ten jezdec včerejší, ji v náruči konejší. Ale černá kočka znenadání, drápem ji sekne bez váhání. Ostré drápy se zabodnou do srdce a rudá krev postříká bílé šaty Dobrušce. Zděšena hrůzou vykřikne ze spaní, a vtom se ze spánku probudí. Dobruška hned z lože vstala. Čerstvou vodou oči protírala, pak se pěkně ustrojila, všechno doma uklidila. A když se blíží hodina polední, Dobruška už z okénka jezdce vyhlíží. Ten nedal na sebe dlouho čekat, Dobruška ho uviděla k chaloupce na vraníku spěchat. Honem ke kolovrátku běžela, aby si nemyslel, že ho vyhlížela. Když na dvorek dorazil, s koně rychle seskočil a Dobrušku v sedničce uctivě pozdravil. Srdíčko tak divoce buší, divže jí ze šněrovačky nevyskočí. Matka v lese dříví sbírala, proto byla s mladíkem Dobruška doma sama. „Dobře ses vyspala, když jsi na mne čekala?“ Hned potom mu Dobruška podivný sen pověděla, a že ji chce za ženu, od něho se dověděla. Dobruška mu své svolení dala a vtom matka už ve dveřích stála. Když ji mladík pozdravil, svoje přání vyjevil. Na matčino svolení jen malou chvíli čekali, potom její požeňnání oba dostali. „Až na svatební košili napředeš, do mého domu půjdeš a mojí ženou se staneš!“ Políbil mladík Dobrušku, matce podal ruku a odjížděl zvesela na černém vraníku. Dobruška teď nejraději u kolovrátku sedávala a na svého milého s láskou myslívala. Dříve nežli se nadála, napředeno na košili bylo a Dobruška zas spatřila svého milého. V ten samý den s vraníkem u ní byl, tak jak jí přislíbil. Jakmile ho spatřila, naproti mu běžela. Upřímně ji k srdci přitiskl a Dobrušku si sebou odvezl. Matku se sestrou k sobě pozval, aby své

Dobrušce stesk po domovu zahnal. „Nemohu jinak, moje drahá, zítra mne čeká v boji sláva. A proto bych byl rád, abys mne zatím doma zastávala, a když se vrátím, co má žena mne opět přivítala.“ Na knížecím zámku množství lidu pohromadě čekalo a všecko se tam k boji chystalo. Když Dobromil s Dobruškou až do dvora přijeli, všichni se kolem nich shrnuli a jedním hlasem volali: „Kněžno naše buď zdráva, zdráv buď kníže ... Vám patří moc a sláva!“ Dobruška je jako uvidění a na Dobromila v úžasu hledí a co si o tom myslit má, neví: „Cožpak jsi kníže, Dobromile?“ – „Ano, není ti to milé?“ V jeho jasnou tvář hleděla a směle mu odpověděla: „Stejně ráda bych tě měla, ať bys už cokoliv dělal. Ale řekni, proč jsi mě obelhal?“ – „Já tě neobelhal, vždyť jsem ti svůj slib dal, že se vyplní tvůj sen, jestli si mne za muže vezmeš a mojí ženou se staneš.“ Potom se do hodovní síně odebrali, kde všichni, kromě knížete a kněžny, až pozdě do noci hodovali. Druhý den se rozloučili jako manželé a Dobromil do boje odejel. Jako bludná ovce Dobruška samotná ve skvostném zámku zůstala, raději by se po lese bosá toulala a na manžela v rodné chaloupce osamělá čekala. Proto na druhý den pro svou matku poslala, aby stesk po domově zahнала. Matka si však v srdci přála, aby se Zlobužka kněžnou stala. Dobrušce však lichotila. „Já vím, moje dcero milá, že ti tvá sestra mnohdy ublížila.“ Dobruška se pro sestru vypravila, ale sotva práh domu překročila, sestra s matkou ji popadla a nožem ji napadla. Nato jí ruce a nohy uřezaly a oči z důlků vyloupaly. Dobrušky tělo zohavené v lese nechaly, jen oči, nohy a ruce dobře schovaly a do zámku za bohatstvím spěchaly. Zlobužka si sestřiny šaty oblékla a za lesem s matkou do kočáru nasedla. V zámku nikdo nepoznává, že to není paní pravá. Sloužícím se ale zdálo, že je paní vlídná málo, jako po dny dřívější, prý bývala hodnější. Zatím se po několika hodinách ubohá Dobruška probudila, nebyla mrtvá, a proto ucítila, jak ji teplá ruka potírá a do úst hojivé kapky nalévá. Kdo je to ale neviděla, protože už oči neměla. Když si na všechno vzpomněla, naříkala, bědovala pro svou matku zlou a sestru ukrutnou. „Mlč a nenaříkej zas, všechno chce svůj čas!“ ozval se temný hlas vedle ní. „Všechno se v dobré promění.“ –

„Ach, jak by se to mohlo stát, jak mohu dále milovat? Vždyť nemám oči, nemám zrak ani nohy ani ruce. Už nikdy více nespátím jasné slunce ani zelený sad a muže, co měl mě tolik rád, už nikdy více neobejmu. Kde jsi drahý Dobromile? Už ti nenapředu na košile bílé. Čím jsem se jen provinila? Byla jsem k vám vždycky milá, vlastní matko zlá a mnohem horší sestro ničemná!“ Mezitím stařec před jeskyní stál a třikrát svého syna zavolal. Chlapec se hned ptal, co si přeje, aby udělal. Stařec mu zlatý kolovrátek dal a povídal: „S tím kolovrátkem do knížecího zámku půjdeš a tam u vrat sedět budeš. A bude-li se tě kdo ptát: Odpovíš – Za oči, za mívání nesmím dát! – A nikdo ho mít nebude, kdo ti nedá oči dvě!“ S takovým rozkazem na zámek poslal chlapce a sám se opět vrátil k Dobrušce. Chlapec šel zatím k městu a přímo do zámku, kde se u vrat s kolovrátkem usadil a brzy Zlobužku s matkou spatřil. „Matko, podívej! Jaký skvostný kolovrátek, zeptáme se, je-li na prodej.“ Přišla blíže k chlapci: „Zač je, zač? Já ten kolovrátek chci!“ – „Za oči, paní.“ – „Za oči?“ – „Ano, za oči dám bez váhání.“ – „Proč právě za oči?“ – „Já nevím, otec mi tak poručil.“ Zlobužka si kolovrátek stále prohlížela a čím více na něj hleděla, tím více ho mít chtěla, až si Dobrušky oči připomněla. „Jako kněžna musím něco, co každý nemá mít, až přijede kníže domů, upředu mu, co bude chtít. Přece ty Dobrušky oči schované máme, tak je za něj dáme.“ Zlobužka oči sestřiny přinesla a kolovrátek si odnesla. Chlapec do lesa s očima pospíchal a starci je odevzdal. Stařec šel s nimi k Dobrušce a vtlačil je do důlků lehounce. Dobruška náhle prohlédla a před sebou starce viděla, jemuž bílý vous přes prsa splýval a šedivý šat vysokou jeho postavu od hlavy až k patám skrýval. Poslední paprsky zacházejícího slunce padaly úzkým vchodem jeskyně na jeho vážnou a přívětivou tvář a slunce ji propůjčilo svou ruměnou zář. Dobruška jakoby před nějakým bohem byla, ze sebe hned vypravila: „Svatý muži, za tvou lásku jsem vděčná tak, že stále volám do oblak, abych mohla jednou pomoci druhým v nemoci.“ – „Čekej v klidu duše své a dobře se ti povede,“ stařec Dobrušce povídal a z chutného ovoce na dřevěném talíři pro ni červené jahody vybíral. Jako starostlivá máti pravá o Dobrušku se v lese staral. Druhý den časně ráno stařec před jeskyní stál a na chlapce opět třikrát zavolal. Zlatou přeslici mu dal a povídal: „S tou přeslicí do knížecího zámku půjdeš a tam u zámeckých vrat s ní čekat budeš. Žádný ji mít nebude, kdo ti nedá nohy dvě.“ Zlobužka u okna stála a na dvůr se dívala, když vtom chlapec s přeslicí u vrat zámku sedne si. Hned k matce běžela a překrásnou přeslicí mít chtěla. Šly tedy k chlapci: „Zač nám dáš přeslici?“ – „Za nohy, paní. Za nohy

dám bez váhání." – „Chlapče, a že jsem tak smělá, co s tím tvůj otec dělá?" – „To nemohu říci vám, neboť se otce nikdy nezeptám, proč se to neb ono děje a vykonám hned, co si přeje." – „Když už zlatý kolovrátek mám, přeslici si k němu dám. Přece doma dávno máme nohy Dobrušky schované. Vždyť nám ještě ruce zůstanou, až horší časy nastanou." Matka jen vzdychla a Zlobužce řekla: „Dělej, jak chceš, jenom ať nelituješ!" Zlobužka přinesla tedy zabalené dvě nohy. Jak chlapec nohy za přeslici dostal, rychle k lesu pospíchal, aby nohy otcí dal. Stařec je do jeskyně vzal, rány Dobrušce mastí namazal a nohy jí přidělal. Ona chtěla hned z lože vyskočit, ale stařec jí to nechtěl dovolit. „Nyní zůstaň tiše ležet, až budeš zcela zdráva, pak dovolím, abys vstala." Musela se s tím spokojit, ležela a měla klid. Všechno, co řekl, ráda učinila, aby starce potěšila. Nic zlého Dobrušce neradil a před smrtí jí zachránil. Třetího dne ráno poustevník chlapce zavolal a do ruky mu zlatý kužel dal. Potom mu povídal: „Dones kužel do knížecího zámku na prodej a za míň než za ruce ho nedávej!" Když chlapec s kuželem na zámek dorazil, u vrat se s ním postavil. Zlobužka se s matkou opět po dvoře procházela a kužel hned u chlapce uviděla. „Zač je ten kužel, chlapče?" – „Za ruce." – „To je ale divné, že nechceš peníze." – „Vzácná paní, já nemohu jednat jinak ani, než mi můj otec přikázal, protože jsem mu svůj slib dal." V rozpacích před chlapcem Zlobužka byla, kužel by ke kolovratu ráda zakoupila, aby se s ním pochlubila. Ale to ji chvílku mrzelo, že by z Dobrušky nic nezbylo. „Matko, musíme něco z Dobrušky zachovat, aby mě mohl kníže milovat?" – „Inu," na to matka povíдалa. „Lépe bys udělala, kdyby sis něco ponechala. Já to tak často slýchávala, že to k lásce pomáhá, ale možná je ta pověst přehnaná. Pro mne a za mne dělej, jak chceš, svému osudu stejně neujdeš." Zlobužka s důvěrou ve krásu svou ruce vzala a chlapci je odevzdala. Kužel z ryzího zlata byl, jenom se třpytil a na něm len nad hedvábí jemný, červenou pentlí obtočený. Skvostným náradím se Zlobužka těšila a ke kolovrátku s přeslici kužel uložila. Matka jenom hlavou vrtěla a nad dceřinou marnivostí se tuze mrzela. Od chlapce ruce stařec vzal, Dobrušce rány namazal a k tělu je přidělal. Sotvaže Dobruška rukama pohybovat mohla, více na loži být nechtěla. Vyskočila, starci nohy líbala a ruce mu hladila, které pro ní mnoho dobrého udělaly a ve dne v noci pomáhaly. „Díky tobě na tisíce, žes mi vrátil moje ruce! Odměnit se tobě nikdy dost nemohu, ale žádej cokoli, ať ti posloužit mohu." – „Co jsem pro tebe učinil, pro každého bych stejně činil. To mou povinností bylo, aby se ti dobře dařilo. Nyní ještě zůstaň zde, až pro tebe někdo přijde." Před očima se jí ztratil a už se nikdy nenavrátil. Dobruška z jeskyně vyběhla, aby ten boží svět viděla. Poznala cenu svého zdraví. Vrhla se na zem a líbala ji. Tancovala, štíhlé jedle objímala, láskou roztoužená ruce proti městu rozpínala. Byla by se snad i do města rozběhla, kdyby ji nebyla slova starcova na místo poutala. Zatím se v zámku divné věci dály. Kníže se z boje vrátil. Na dobrého pána se všichni těšili, jen Zlobužka a matka se trochu vyděsily, aby Zlobužka obstála a kněžnou zůstala. Za několik dní přijel kníže k ní. S radostnou tváří mu Zlobužka běžela vstříc a on ji vroucně k srdci přitiskl a políbil překrásnou líc. Tehdy již žádného strachu neměla a ke knížeti se měla. Hodovali, slavili a Zlobužce se statný kníže převelice zalíbil. Když bylo po hostině, ptal se Dobromil: „A co jsi tady dělala, má Dobruško drahá? Pořád jsi předla zajisté?" – „To jistě," odpověděla Zlobužka úlisně. „Ale pokazil se mi můj kolovrátek starý a proto jsem koupila nový." Kníže do pokoje šel, kde se zlatý kolovrátek nacházel. Zlatý kolovrátek se mu náramně líbil a svou ženu prosil: „Zapřed' mi na něj hned, nenech se pobízet!" Zlobužka se honem ke kolovrátku posadila a kolečkem zatočila. Dala nožku na podnožku a tu začne něco zpívat v kolovrátku: „Nevěř, pane, nevěř jí, ona tebe ošidí. Tvou ženou nikdy nebyla a ženu tvou ti zabila." Vtom Zlobužka zbělá omráčena celá. Knížetem to trhlo a každé jeho oko s podivením celý pokoj přelítlo. Když neviděl nikde nic, musela zas Zlobužka příst. Ač se třásla po celém těle, poslechla knížete nesměle. Sotva se ale do předení pustí, znovu ten hlásek spustí: „Nevěř, pane, nevěř jí, ona tebe ošidí. Vlastní sestru zabila a v lese ji pohřbila." Bez sebe celá Zlobužka chtěla, aby už pryč od kolovrátku směla, ale kníže, který její strach poznal, za ruku ji vzal a přísným hlasem přikázal, aby si hned sedla a znovu zase předla. Ještě jednou nešťastným kolečkem zatočila a po třetí hlásek uslyšela: „Sedni, pane, na vraníka, pospěš, pojed' do lesíka. V jeskyni Dobruška sedí, s touhou ti naproti hledí." Na ta slova Zlobužku Dobromil pustil, na dvůr hned z pokoje vyrazil a poručil, aby mu toho nejrychlejšího koně osedlali a pak rychle zmizel v dáli. Vraník, jak ostruhu pána ucítil, uháněl přes hory

a doly s ním, že se podkůvky ani země nedotýkaly a v lese byli za chvíli. Bílá laň jim přes cestu přeběhne a kůň se jí ulekne. Přes křoví a houští s pánem kůň uhání, až pod jednou skálou se zastaví. Koně Dobromil u stromu přivázal, aby se ze skály kolem podíval. Mezi stromy něco vidí a náhle stojí před jeskyní. Když do ní vstoupí, Dobrušku spatří! Dlouho ji objímá a líbá. Do její půvabné tváře se dívá. „Kde jsem jenom oči dal, že jsem tebe, ty dobrý anděle, hned od tvé d'ábelské sestry nerozeznal?" Dobruška o zlatém kolovrátku nevěděla a tak mu po pravdě pověděla, co se s ní po jeho odchodu dalo a že ji to málem život stálo, kdyby ji stařeček nezachránil a že jí chlapec každý den jídlo nosil. Nato se na trávu posadili, aby se ovocem občerstvili. Když trochu pojedli, chvíli si povídali, na památku si dřevěný talíř schovali a ze skály dolů kráčeli. Dobromil posadil na koně svou pravou ženu a uháněl s ní k domovu. Domáci ho již očekávali, aby mu, co se stalo, pověděli. Ale zas trochu zmatení byli, když pána s Dobruškou spatřili. Pán si veze paní stejnou, kterou do povětří rarach vzal i s matkou. Kníže věc do pořádku dal a krátce jim příběh své ženy povídal. Jen zlatý kolovrátek byl ten tam. Dobruška z prachu svůj starý kolovrátek zvedla a bílé košile pro svého muže na něm pilně předla.

